

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

LEGE

privind statutul personalului de cercetare, dezvoltare și inovare

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1. Sursa proiectului de act normativ

Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării, denumit în continuare MCID, a inițiat proiectul de lege în temeiul prevederilor art. 1 alin. (2) și (3) și art. 4 alin. (1) din *Hotărârea Guvernului nr. 371/2021 privind organizarea și funcționarea Ministerului Cercetării, Inovării și Digitalizării*, cu modificările și completările ulterioare, precum și al prevederilor pct. 8 din Anexa la *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 124/2021 privind stabilirea cadrului instituțional și financiar pentru gestionarea fondurilor europene alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență*, precum și pentru modificarea și completarea *Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 155/2020 privind unele măsuri pentru elaborarea Planului național de redresare și reziliență necesar României pentru accesarea de fonduri externe rambursabile și nerambursabile în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență*, cu modificările și completările ulterioare, în calitate de coordonator al reformei R3 - Reforma carierei de cercetător, Componenta 9 - Suport pentru sectorul privat, cercetare, dezvoltare și inovare a Planului Național de Redresare și Reziliență (PNRR).

2.2. Descrierea situației actuale

Instrumentul de sprijin pentru politici (Policy Support Facility - PSF)

La solicitarea Guvernului României, prin instrumentul de sprijin pentru politici în cadrul *Programului Orizont 2020 (PSF Country)*, experții Comisiei Europene au elaborat în anul 2022 Raportul de țară privind analiza sistemului de cercetare-dezvoltare și inovare (CDI) din România: „*Country review of the Romanian research and innovation system. Final report: PSF country*” (<https://data.europa.eu/doi/10.2777/28266>). Analiza sistemului național CDI s-

a desfășurat în perioada septembrie 2021 – iunie 2022, Raportul de țară urmărind să ofere sprijin autorităților române în dezvoltarea și implementarea reformelor sistemului CDI.

Raportul oferă un diagnostic la zi al sistemului CDI și identifică problemele și provocările actuale, propunând un set de 10 mesaje cheie, respectiv 30 de recomandări operaționale.

Diagnosticul sistemului CDI din România urmărește cinci subiecte principale: *i)* guvernanta sistemului românesc CDI și strategiile și politicile de CDI; *ii)* condițiile-cadru pentru cercetarea publică; *iii)* perspectivele de internaționalizare ale sistemului românesc de CDI; *iv)* stimularea parteneriatelor public-privat în cercetare și *v)* rolul fondurilor politicii de coeziune. Printre aspectele principale referitoare la resursele umane din sistemul CDI, identificate în cadrul acestui raport, se numără:

- *„Condiții-cadru neattractive pentru resursele umane din sectorul Cercetare și Inovare”*. Condițiile nefavorabile pentru cercetătorii aflați la începutul carierei descurajează alegerea acestei profesii și „au ca rezultat un număr limitat de tineri cercetători bine pregătiți și disponibili pentru sistemul de CDI din România”. În ceea ce privește cercetătorii seniori, lipsa recunoașterii profesionale și a unei remunerări adecvate, precum și finanțarea deficitară a cercetării, generează o incertitudine care se traduce într-o performanță slabă la nivel de sistem.
- *„Exodul creierelor și poziția internațională slabă reprezintă amenințări majore”*. Raportul identifică două simptome majore ale performanței slabe a sistemului CDI: exodul „masiv și continuu” al creierelor, respectiv lipsa de atractivitate și vizibilitate internațională. Acestea au drept consecință pierderea capitalului uman calificat, dublată de șanse reduse de atragere de noi resurse umane.

În vederea ameliorării acestor două probleme majore, experții europeni au propus mesajul cheie nr. 6: *„Trebuie să se asigure un mediu mai bun pentru resursele umane din sistemul public de cercetare”*, însoțit de următoarele 3 recomandări operaționale:

- Recomandarea 6.1: *„Simplificarea, în cadrul reformei 3 din cadrul PNRR, a evaluării resurselor umane din sistemul de cercetare și alinierea condițiilor de avansare în carieră la cele aplicate în alte țări ale UE. Planurile individuale de carieră ar trebui să fie stabilite de comun acord cu instituțiile, iar cercetătorii ar trebui să explice realizările în comparație cu propriile planuri de dezvoltare.”*
- Recomandarea 6.2: *„Clarificarea și realinierea condițiilor și a stimulentei în ceea ce privește salariile și alte tipuri de remunerare a resurselor umane din cadrul organizațiilor de cercetare publice și al instituțiilor de învățământ superior, precum și*

concentrarea pe creșterea prestigiului și a recunoașterii sociale. Oferirea unor garanții de venit rezonabile pentru cercetători și asigurarea unui tratament echitabil.”

- Recomandarea 6.3: „Finalizarea reformei studiilor doctorale (sub responsabilitatea Ministerului Educației), încurajând colaborarea între diferite instituții (institute naționale de cercetare și dezvoltare, academii și universități).”

Aceste 3 recomandări au fost reluate și aprofundate de experții Comisiei Europene în cadrul mecanismului PSF Open pentru definirea unor planuri de acțiune destinate implementării unui set de 10 recomandări din raportul PSF Country, la solicitarea comună, din 19 octombrie 2022, a ministrului cercetării, inovării și digitalizării și a ministrului educației. Concluziile experților au fost publicate în raportul „*Implementation Plans for Recommendations from PSF Country Review of the Romanian Research and Innovation System*” publicat în luna iunie 2023 (<https://data.europa.eu/doi/10.2777/634682>).

Raportul PSF Open propune mai multe măsuri în vederea implementării celor 3 recomandări menționate mai sus, printre care se numără:

- Recomandarea 6.1: reforma sistemului de evaluare a cercetătorilor și reforma carierei de cercetător;
- Recomandarea 6.2: revizuirea sistemului de salarizare și definirea unui set de stimulente, atât monetare cât și non-monetare, pentru îmbunătățirea calității cercetării;
- Recomandarea 6.3: asigurarea unui buget anual pentru apeluri destinate studenților la doctorat; exploatarea diferitelor surse de finanțare; stabilirea unor sarcini și reguli clare pentru studiile doctorale; stabilirea unor norme clare de supraveghere și garantarea calității supervizării; inovarea organizării studiilor doctorale; extinderea și generalizarea colaborării cu alte programe naționale sau internaționale.

Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR)

Prin PNRR (<https://mfe.gov.ro/pnrr/>), România s-a angajat să implementeze 80% dintre recomandările din Raportul PSF Country până în trimestrul al II-lea al anului 2026. PNRR, prin Pilonul III - Creștere inteligentă, sustenabilă și favorabilă incluziunii, inclusiv coeziune economică, locuri de muncă, productivitate, competitivitate, cercetare, dezvoltare și inovare, precum și o piață internă funcțională, cu întreprinderi mici și mijlocii (IMM-uri) puternice, Componenta C9 - Suport pentru sectorul privat, cercetare, dezvoltare și inovare, prevede, în cadrul reformei R3 - Reforma carierei de cercetător, următoarele:

- Jalonul nr. 274: „*Intrarea în vigoare a legislației privind cariera și statutul cercetătorului*”, având termen de realizare trimestrul IV din 2023;
- Ținta nr. 275: „*Instituțiile care au aderat la Carta europeană a cercetătorilor și la Codul de recrutare a cercetătorilor și au inițiat procesul de elaborare, implementare și evaluare a planurilor de acțiune*”, având termen de realizare trimestrul IV din 2025.

În data de 23 mai 2022 Comisia Europeană a adoptat recomandarea SWD(2022)624 privind Raportul de țară din 2022 privind România, care însoțește Recomandarea Consiliului privind Programul național de reformă al României pentru 2022 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al României pentru 2022. Raportul de țară analizează succint stadiul implementării PNRR și menționează că „Planul prevede mai multe măsuri de îmbunătățire a sistemului de CDI. Astfel, PNRR sprijină integrarea organizațiilor de cercetare în Spațiul european de cercetare și capacitatea acestora de a accesa fonduri europene pentru CDI, precum și schemele de granturi care vizează atragerea și recompensarea talentelor. Acesta oferă, de asemenea, un cadru pentru a raționaliza guvernarea CDI, a reforma cariera de cercetător și a consolida cooperarea dintre întreprinderi și sectorul cercetării. [...] Reformele urmăresc, de asemenea, să atragă mai multe talente și să intensifice activitatea de inovare în cadrul institutelor de cercetare, să consolideze colaborarea știință-industrie [...]”

Strategia Națională de Cercetare, Inovare și Specializare Inteligentă 2022-2027 (SNCISI)

SNCISI, aprobată prin *Hotărârea Guvernului nr. 933/2022*, stabilește viziunea pentru sistemul CDI din România în orizontul anului 2030. Strategia exprimă intenția fermă de a recunoaște și de a susține excelența, de a recompensa performanța și de a promova dezvoltarea colaborării între instituțiile publice și private.

SNCISI a stabilit mai multe ținte aferente orizontului de timp 2030, din care următoarele se referă la personalul din sistemul CDI național:

- creșterea procentuală a numărului de absolvenți de studii doctorale raportat la numărul de absolvenți de studii superioare cu 10%;
- creșterea anuală de 0,12 cercetători la mia de persoane ocupate, de la 2,0 la mia de persoane ocupate, până la 3,2 în 2030;
- creșterea procentuală a numărului de cercetători care activează în România până în 2030, cu 20%;
- ocuparea în întreprinderi inovatoare se va majora de la 2,6% la 5% (media UE fiind de 11,8% în 2018);

- rata de creștere a ocupării, a valorii adăugate și a exporturilor în ecosistemele asociate cu domeniile de specializare inteligentă, beneficiare ale proiectelor majore, vor fi de două ori mai mari decât media națională.

Principalele instrumente de implementare pentru SNCISI sunt: Planul Național de Redresare și Reziliență; Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare; Programul Operațional Regional; Planul Național de Cercetare Dezvoltare Inovare IV; Programele Academiei Române; Programul Operațional Tranziție Justă; Programul Operațional Educație și Ocupare; Planurile Sectoriale ale Ministerelor; Programul Operațional Sănătate.

Carta europeană a cercetătorilor și Codul de recrutare a cercetătorilor

Ca urmare a comunicării COM(2000)6 privind Spațiul European al Cercetării, ca element cheie al agendei de cercetare a Uniunii Europene, în data de 11 martie 2005 Comisia Europeană a adoptat Carta europeană a cercetătorilor și Codul de recrutare a cercetătorilor, la principiile cărora au aderat voluntar până în prezent peste 1450 de organizații de cercetare din Uniunea Europeană.

Carta europeană a cercetătorilor propune și definește un set de principii generale și cerințe care detaliază rolurile, responsabilitățile și drepturile cercetătorilor, respectiv ale angajatorilor și finanțatorilor acestora, astfel:

- principiile și cerințele aplicabile cercetătorilor privesc: libertatea cercetării, principiile etice, responsabilitatea profesională, atitudinea profesională, obligațiile contractuale și legale, responsabilitatea, bunele practici în cercetare, diseminarea și exploatarea rezultatelor, implicarea actorilor din sfera civică, relația cu supervizorii/angajatorii, supervizarea/mentoratul și obligațiile manageriale, dezvoltarea profesională continuă;
- principiile și cerințele aplicabile angajatorilor/finanțatorilor privesc: recunoașterea profesiei de cercetător, nediscriminarea, mediul de cercetare, condițiile de muncă, stabilitatea și continuitatea angajării, finanțarea și salarizarea, echilibrul de gen, dezvoltarea carierei, valoarea mobilității, accesul la formare și dezvoltare continuă în cercetare, accesul la consiliere în carieră, drepturile de proprietate intelectuală, calitatea de co-autor, supervizarea, activitatea de predare, sistemele de evaluare, cadrul și procedurile de rezolvare a conflictelor, participarea în organisme consultative, recrutarea.

Codul de recrutare a cercetătorilor propune și definește un set de principii generale și cerințe aplicabile angajatorilor/finanțatorilor în domeniul cercetării în procesele de recrutare și promovare, care privesc următoarele aspecte: recrutarea, selecția, transparența proceselor, evaluarea performanței, variațiile sau întreruperile carierei de cercetător, recunoașterea experienței mobilităților, recunoașterea calificărilor, vechimea, experiența post-doctorală.

Adoptarea Cartei europene a cercetătorilor și Codului de recrutare a cercetătorilor de către organizațiile de cercetare încurajează:

- dezvoltarea unui cadru comun la nivel european privind drepturile și obligațiile cercetătorilor, respectiv evoluția carierei de cercetător;
- crearea unei piețe a muncii deschisă și flexibilă;
- mobilitatea și îmbunătățirea perspectivelor carierei de cercetător.

Până în prezent, 36 organizații de cercetare din România au aderat la principiile Cartei europene a cercetătorilor și Codului de recrutare a cercetătorilor (euraxess.ec.europa.eu/jobs/charter/declaration-endorsement), din care doar 10 organizații le-au implementat și au primit certificatul HRS4R - Strategia de resurse umane pentru cercetători (euraxess.ec.europa.eu/jobs/hrs4r/awarded), contribuind la atingerea Țintei nr. 275 din PNRR „Instituțiile care au aderat la Carta europeană a cercetătorilor și la Codul de recrutare a cercetătorilor și au inițiat procesul de elaborare, implementare și evaluare a planurilor de acțiune”, având termen de realizare trimestrul IV din 2025.

În data de 13 iulie 2023 Comisia Europeană a adoptat recomandarea COM(2023)436 privind un cadru european pentru atragerea și păstrarea în Europa a talentelor din domeniul cercetării, inovării și antreprenoriatului. Recomandarea abordează aspecte precum: *i)* definiția cercetătorului din Spațiul European de Cercetare și a profesiilor din domeniul cercetării; *ii)* recunoașterea profesiilor din domeniul cercetării și interoperabilitatea și comparabilitatea carierelor în cercetare; *iii)* încadrarea în muncă și condițiile de muncă; *iv)* cercetători calificați pentru cariere intersectoriale și interdisciplinare și pentru antreprenoriat și inovare; *v)* dezvoltarea carierei și avansarea în carieră; *vi)* circulația echilibrată a talentelor și transformarea Uniunii într-o destinație atractivă; *vii)* acțiuni de sprijin pentru carierele în cercetare și *viii)* monitorizarea carierelor în cercetare.

Recomandarea detaliază, de asemenea, și cei 4 piloni care „vor contribui la punerea bazelor viziunii unui Spațiu European de Cercetare revitalizat și vor reprezenta o sursă de inspirație atât pentru cercetători europeni, cât și pentru angajatorii, finanțatorii și factorii de decizie din domeniul european al cercetării”, după cum urmează:

- *pilonul 1 – etică, integritate, gen și știință deschisă*: etică și integritatea cercetării, libertatea cercetării științifice, știința deschisă, egalitatea de gen, acceptarea diversității, profesia în domeniul cercetării, libera circulație a cercetătorilor, durabilitatea cercetării;
- *pilonul 2 - evaluarea, recrutarea și avansarea în carieră a cercetătorilor*: evaluarea cercetătorilor, recrutare, selecție, avansare în carieră;
- *pilonul 3 - condiții și practici de muncă*: condiții de muncă, finanțare și salarii; stabilitatea locului de muncă; obligații contractuale și juridice; diseminarea și exploatarea rezultatelor;
- *pilonul 4 - cariere în cercetare și dezvoltarea talentelor*: valorificarea diversității carierelor în cercetare; dezvoltarea carierei și consiliere în carieră; dezvoltare profesională continuă; supraveghere și mentorat.

Declarația de la Bonn

În data de 20 octombrie 2020 miniștrii cercetării din statele Uniunii Europene și comisarul european pentru inovare, cercetare, cultură, educație și tineret al Comisiei Europene au adoptat Declarația de la Bonn (<https://rb.gy/5ct5w9>) privind libertatea cercetării științifice, în cadrul conferinței interministeriale privind Spațiul European al Cercetării.

În conformitate cu definiția agreată, libertatea cercetării științifice include în principal „libertatea de expresie, libertatea de asociere, libertatea de mișcare și dreptul la educație”.

Libertatea cercetării științifice, precum și libertatea de expresie, sunt susținute de guvernele semnatare, ca elemente de bază al exercițiului democratic.

De asemenea, acestea încurajează dezvoltarea unui cadru legal puternic, care să garanteze și să protejeze libertatea cercetării științifice a organizațiilor de cercetare și a cercetătorilor, precum și „standarde înalte de bune practici științifice, instrucțiuni și organisme consultative pentru protejarea integrității, a cercetării responsabile și a granițelor etice, inclusiv proceduri transparente, echitabile și bazate pe excelență pentru avansarea academică și alocarea competitivă a fondurilor”.

2.3. Schimbări preconizate

Proiectul legii privind statutul personalului de cercetare, dezvoltare și inovare pornește de la analiza cadrului normativ actual și propune revizuirea acestuia, prin abrogarea Legii nr. 319/2003 *privind statutul personalului de cercetare-dezvoltare, cu modificările și completările ulterioare* și a Legii nr. 206/2004 *privind buna conduită în cercetarea științifică,*

dezvoltarea tehnologică și inovare, cu modificările și completările ulterioare, și adoptarea unui act normativ unitar în vederea îndeplinirii Jalonului 274 din PNRR inclus în aranjamentele operaționale asumate de Guvernul României.

Conform Jalonului 274 din PNRR, proiectul de act normativ urmărește detalierea indicatorilor-cheie de performanță (pe baza standardelor internaționale de cercetare) care vor fi utilizați pentru a evalua performanța cercetătorilor, respectiv a standardelor privind „buna conduită în cercetarea științifică”. De asemenea, se urmărește alinierea la cele mai bune practici europene prin: a) promovarea în cariera de cercetător pe baza principiului meritului; b) recrutarea pe baza unor proceduri transparente, deschise și competitive; c) bunele practici în materie de etică și integritate în cercetarea științifică. În plus, ca urmare a asumărilor României prin Mecanismul de Redresare și Reziliență (MRR), investițiile prevăzute în PNRR-Componenta 9 includ un cadru de stimulare pentru a încuraja punerea în aplicare a Cartei europene a cercetătorilor și a Codului de recrutare a cercetătorilor prin obținerea de către organizațiile de cercetare a certificatului HRS4R - Strategia de resurse umane pentru cercetători.

Proiectul de lege reglementează aspecte privind:

1. *statutul personalului de cercetare, dezvoltare și inovare* prin:

- definirea categoriilor de personal, precum și a funcțiilor și gradelor profesionale în sistemul CDI;
- stabilirea condițiilor de acordare a gradelor profesionale și de încadrare pe funcții, de organizare a concursurilor pentru ocuparea posturilor și de organizare a examenelor de promovare;
- stabilirea modului de evaluare periodică a performanței științifice a cercetătorilor, precum și a criteriilor de evaluare;
- detalierea drepturilor și obligațiilor personalului din sistemul CDI, altele decât cele din prevederile legale existente;
- descrierea tipurilor de mobilitate a personalului din sistemul CDI și condițiile de participare la acestea;

2. *organismele consultative ale Ministerului Cercetării, Inovării și Digitalizării*, prin:

- stabilirea rolului și atribuțiilor principale ale organismelor consultative;

3. *etica în cercetarea științifică*, prin:

- definirea normelor de bună conduită în activitatea CDI și elaborarea Codului de etică și deontologie profesională al personalului de cercetare-dezvoltare și a codurilor de etică pe domenii;
- definirea abaterilor de la normele de bună conduită în activitatea CDI;
- descrierea procedurilor de analiză a sesizărilor și contestațiilor formulate cu privire la abaterile de la normele de bună conduită;
- detalierea rolului și a atribuțiilor Consiliului Național de Etică a Cercetării Științifice, Dezvoltării Tehnologice și Inovării;
- detalierea modului de înființare, a rolului și atribuțiilor comisiilor de etică în cadrul organizațiilor de cercetare.

Astfel, proiectul de act normativ integrează următoarele:

- mesajele cheie și recomandările operaționale prevăzute în Raportul de țară privind analiza sistemului de cercetare-dezvoltare și inovare (CDI) elaborat prin instrumentul de sprijin pentru politici în cadrul Programului Orizont 2020 (PSF Country), în special Recomandarea 6.1: „Simplificarea [...] evaluării resurselor umane din sistemul de cercetare și alinierea condițiilor de avansare în carieră la cele aplicate în alte țări ale UE [...]”;
- măsurile detaliate în Raportul elaborat prin instrumentul PSF Open, în special măsurile aferente Recomandării 6.1: reforma sistemului de evaluare a cercetătorilor și reforma carierei de cercetător;
- operaționalizarea Jalonului nr. 274 din PNRR „*Intrarea în vigoare a legislației privind cariera și statutul cercetătorului*”;
- principiile și cerințele prevăzute în Carta europeană a cercetătorilor și Codul de recrutare a cercetătorilor;
- principiile și cerințele prevăzute în Declarația de la Bonn privind libertatea cercetării științifice;
- aspecte prevăzute în Recomandarea COM(2023)436 privind un cadru european pentru atragerea și păstrarea în Europa a talentelor din domeniul cercetării, inovării și antreprenoriatului;
- ținte stabilite prin SNCISI, cu privire la personalul din sistemul CDI.

Proiectul de lege propune reglementări referitoare la:

- actualizarea definiției cercetătorului, a categoriilor de personal, precum și a funcțiilor și gradelor profesionale în sistemul CDI;

- actualizarea standardelor minimale, criteriilor și metodologiilor de acordare a gradelor profesionale și de încadrare pe funcții;
- condiții noi de angajare, pe perioadă determinată egală cu durata de derulare a proiectelor de cercetare, pentru personalul inclus în echipele de proiect;
- actualizarea metodologiilor de organizare a concursurilor pentru ocuparea posturilor de conducere în organizațiile de cercetare;
- condiții noi de ocupare a posturilor de conducere, altele decât cele director general și director;
- metodologii noi de organizare a examenelor de promovare la nivelul organizațiilor de cercetare;
- actualizarea criteriilor și metodologiilor de evaluare periodică a performanței științifice a cercetătorilor;
- actualizarea criteriilor și metodologiilor de evaluare periodică a performanței directorilor generali și directorilor de organizații de cercetare;
- actualizarea drepturilor și obligațiilor personalului din sistemul CDI, altele decât cele din prevederile legale existente;
- actualizarea tipurilor de mobilitate a personalului din sistemul CDI și a condițiilor de participare la acestea.

De asemenea, proiectul de lege propune reglementări referitoare la:

- actualizarea definiției normelor de bună conduită în activitatea CDI și a abaterilor de la normele de bună conduită în activitatea CDI, coroborat cu prevederile legale existente și cu bunele practici internaționale;
- actualizarea procedurilor de analiză a sesizărilor și contestațiilor formulate cu privire la abaterile de la normele de bună conduită;
- actualizarea Codului de etică și deontologie profesională al personalului de cercetare-dezvoltare și a codurilor de etică pe domenii;
- actualizarea rolului și atribuțiilor Consiliului Național de Etică a Cercetării Științifice, Dezvoltării Tehnologice și Inovării;
- actualizarea modului de înființare, a rolului și atribuțiilor comisiilor de etică din cadrul organizațiilor de cercetare.

Având în vedere modificările recente aduse legislației din domeniul educației, precum abrogarea Titlului III din *Legea educației naționale nr. 1/2011*, proiectul de lege include prevederi privind organismele consultative ale MCID, precum și rolul și atribuțiile acestora,

și anume: Colegiul Consultativ pentru Cercetare-Dezvoltare și Inovare, Consiliului Național al Cercetării Științifice, respectiv Consiliul Național de Etică a Cercetării Științifice, Dezvoltării Tehnologice și Inovării.

2.4. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Propunerea de act normativ are la bază recomandările din cadrul mecanismului PSF Country și PSF Open care, dacă sunt puse în aplicare imediat și beneficiază de sprijin politic puternic, promit să abordeze punctele slabe ale sistemului CDI și să elibereze potențialul acestuia în beneficiul unei dezvoltări durabile în România.

Proiectul de lege propune o actualizare a definițiilor, criteriilor, a cadrului metodologic, a drepturilor și obligațiilor, în ceea ce privește statutul personalului CDI, buna conduită în activitatea CDI și reglementarea cadrului general privind organismele consultative ale MCID, în vederea alinierii la bunele practici comunitare și pentru îndeplinirea asumărilor României în relație cu Comisia Europeană.

De asemenea, reglementările propuse prin proiectul de act normativ sunt de natură să încurajeze performanța în CDI prin dezvoltarea, menținerea și atragerea de cercetători pentru a crea masa critică necesară unei sustenabilități științifice integrate economic la nivelul societății românești.

3.2. Impactul social

Se estimează că proiectul de act normativ va genera o creștere a atractivității sistemului național CDI și a carierei de cercetător, urmată de atragerea de resurse umane înalt calificate pentru cercetare din țară și străinătate.

De asemenea, va fi încurajată adoptarea Cartei europene a cercetătorilor și a Codului de recrutare a cercetătorilor, pentru stimularea performanței în carieră, în acord cu practicile comunitare în domeniu. Alinierea și adoptarea strategiei de resurse umane pentru cercetători (HRS4R) va contribui la creșterea gradului de internaționalizare a sistemului CDI prin

proceduri echitabile și transparente de recrutare și evaluare a personalului CDI stimulând mobilitatea cercetătorilor la nivel european.

Reglementarea statutului personalului de cercetare, dezvoltare și inovare va conduce la:

- creșterea numărului și îmbunătățirea structurii calitative a personalului de cercetare;
- stimularea și îmbunătățirea performanțelor la nivelul cercetătorilor și al colectivelor de cercetare;
- dezvoltarea și consolidarea competențelor științifice și tehnice de importanță pentru dezvoltarea economică și socială.

Impactul realizat va fi evaluat în principal pe baza următorilor indicatori urmăriți la nivelul SNCISI:

- număr de cercetători (echivalent normă întreagă);
- număr de doctoranzi/postdoctoranzi;
- număr contracte noi de muncă semnate pe perioadă nedeterminată (echivalent normă întreagă), din care în: sectorul guvernamental, instituții de învățământ superior, sector privat;
- număr de mobilități în instituții de prestigiu din străinătate;
- atragerea și menținerea resurselor umane calificate și specializate pentru activități de cercetare-dezvoltare;
- dezvoltarea și consolidarea competențelor științifice și tehnice de importanță pentru dezvoltarea economică și socială.

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Nu este cazul.

3.4. Impactul macroeconomic

Nu este cazul.

3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Nu este cazul.

3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Nu este cazul.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

România s-a situat în mod repetat, potrivit Tabloului de bord european privind inovarea (https://research-and-innovation.ec.europa.eu/statistics/performance-indicators/european-innovation-scoreboard_ro), printre inovatorii emergenți și are cele mai slabe rezultate în materie de inovare din Uniunea Europeană.

Se estimează că reglementările propuse prin proiectul de act normativ vor genera o creștere a capacității de inovare și a competitivității întreprinderilor inovatoare, prin corectarea trendului descendent al proporției resurselor umane angajate în sistemul CDI public și privat, în prezent mult sub media europeană, și vor reduce semnificativ exodul creierelor prin creșterea atractivității carierei de cercetător în România.

Proiectul de act normativ creează premisele în vederea asigurării cadrului necesar participării la valorificarea eficientă a rezultatelor activității CDI pentru o dezvoltare durabilă a societății, inclusiv prin stimularea participării cercetătorilor la înființarea de spin-off-uri și start-up-uri.

Prin stimularea parteneriatelor dintre institutele naționale de cercetare-dezvoltare, actorii publici și instituțiile organizatoare de studii universitare de doctorat în vederea implicării studenților doctoranzi în activități de cercetare aplicativă, dezvoltare experimentală, inovare sau transfer tehnologic se creează prerogativele necesare creșterii competitivității prin transferul rezultatelor cercetării către piață. Aceste măsuri vor avea un efect pozitiv asupra mediului de afaceri, inclusiv prin stimularea și dezvoltarea sistemului public de CDI (institute naționale de cercetare-dezvoltare, institute ale Academiei Române, universități) de a se adapta mai ușor cererii de inovare venite din piață.

3.6. Impactul asupra mediului înconjurător

Nu este cazul.

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Nu este cazul.

3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Nu este cazul.

3.9. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- în mii lei (RON) -

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani	Media pe cinci ani
------------	-------------	-----------------	--------------------

1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat, din acesta:	-	-	-	-	-	-
(i) impozit pe profit	-	-	-	-	-	-
(ii) impozit pe venit	-	-	-	-	-	-
b) bugete locale:	-	-	-	-	-	-
(i) impozit pe profit	-	-	-	-	-	-
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:	-	-	-	-	-	-
(i) contribuții de asigurări	-	-	-	-	-	-
d) alte tipuri de venituri	-	-	-	-	-	-
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat, din acesta:	-	-	-	-	-	-
(i) cheltuieli de personal	-	-	-	-	-	-
(ii) bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
b) bugete locale:	-	-	-	-	-	-
(i) cheltuieli de personal	-	-	-	-	-	-
(ii) bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:	-	-	-	-	-	-
(i) cheltuieli de personal	-	-	-	-	-	-
(ii) bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
d) alte tipuri de cheltuieli	-	-	-	-	-	-
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat	-	-	-	-	-	-
b) bugete locale	-	-	-	-	-	-

4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor	-	-	-	-	-	-
veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
<p>4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:</p> <p>a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată; Nu este cazul.</p> <p>b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară. Nu este cazul.</p>						
<p>4.8. Alte informații</p> <p>Prezentul proiect de act normativ nu atrage după sine o suplimentare a bugetului total aprobat prin legea bugetului de stat.</p>						
<p>Secțiunea a 5-a</p> <p>Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare</p>						
<p>5.1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ</p> <p>a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Se abrogă Legea nr. 319/2003 privind Statutul personalului de cercetare-dezvoltare, cu modificările și completările ulterioare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 530 din 23 iulie 2003; 						

- Se abrogă Legea nr. 206/2004 privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 505 din 4 iunie 2004.

b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții

- În vederea aplicării prevederilor art. 12 alin. (6) din proiectul de lege, normele metodologice pentru echivalarea gradelor profesionale IDT I, IDT II, IDT III și IDT cu gradele profesionale de cercetare-dezvoltare se aprobă prin ordin al ministrului cercetării, inovării și digitalizării în termen de 180 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi;
- În vederea aplicării prevederilor art. 13 alin. (1) din proiectul de lege, standardele minimale pentru dobândirea gradului de CS III, CS II și CS I se elaborează de către de către CCCDI, prin consultarea CNCS, a CNATDCU și a Prezidiului Academiei Române și se aprobă prin ordin comun al ministrului cercetării, inovării și digitalizării și al ministrului educației, în termen de 180 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi;
- În vederea aplicării prevederilor art. 17 alin. (6) din proiectul de lege, ordonatorii principali de credite în subordonarea/coordonarea/autoritatea cărora funcționează organizații de cercetare aprobă prin ordin metodologii proprii pentru evaluarea performanțele manageriale ale directorilor generali sau directorilor, prevăzuți la art. 16 alin. (1) lit. a), în termen de 180 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi;
- În vederea aplicării prevederilor art. 20 alin. (1) din proiectul de lege, CCCDI propune metodologia de verificare și evaluare a dosarelor de înscriere la concurs, respectiv examen, pentru conferirea gradului profesional de CS II și CS I, care se aprobă prin ordin al ministrului cercetării, inovării și digitalizării în termen de 180 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi;
- În vederea aplicării prevederilor art. 21 alin. (4) din proiectul de lege, normele metodologice privind organizarea concursurilor pentru ocuparea posturilor de ACS, CS, CS III, CS II și CS I se aprobă prin Hotărâre a Guvernului în termen de 180 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi;
- În vederea aplicării prevederilor art. 22 alin. (4) din proiectul de lege, normele metodologice privind organizarea examenului de promovare pentru obținerea gradului profesional se aprobă prin Hotărâre a Guvernului în termen de 180 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi;

- În vederea aplicării prevederilor art. 45 alin. (5) din proiectul de lege, regulamentele de organizare și funcționare, precum și structura și componența organismelor consultative prevăzute la art. 45 alin. (1) se aprobă prin ordin al ministrului cercetării, inovării și digitalizării în termen de 180 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi;
- În vederea aplicării prevederilor art. 57 lit. a) din proiectul de lege, CNECSDTI elaborează Codul de etică și deontologie profesională al personalului CDI, care se aprobă prin ordin al ministrului cercetării, inovării și digitalizării în termen de 180 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi;
- În vederea aplicării prevederilor art. 57 lit. b) din proiectul de lege, CNECSDTI elaborează codurile de etică pe domenii ale cercetării, care se aprobă prin ordin al ministrului cercetării, inovării și digitalizării în termen de 180 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice

Nu este cazul.

5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)

Nu este cazul.

5.3.1. Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE

Nu este cazul.

5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE

Nu este cazul.

5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Nu este cazul.

5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate

Nu este cazul.

5.6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

Nu este cazul.

6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Proiectul de act normativ a fost supus consultărilor publice în perioada 22.11.2023 – 01.12.2023, în conformitate cu prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, și ale Hotărârii Guvernului nr. 831/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.

Ca urmare a acestor consultări a rezultat cadrul strategic consolidat al actului normativ.

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

Nu este cazul.

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Forma consolidată a proiectului de act normativ este rezultatul consultărilor cu organisme consultative și organizații, după cum urmează:

- Consiliul Național al Cercetării Științifice (CNCS);
- Colegiul Consultativ pentru Cercetare-Dezvoltare și Inovare (CCCDI);
- Academia Română;
- Consiliul Național al Rectorilor (CNR);
- Consiliul Institutelor Naționale de Cercetare-Dezvoltare din România (CINCDR), precum și institute naționale de cercetare-dezvoltare.

6.5 Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ: ***Se solicită avizul.***
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării: Nu este cazul.
- c) Consiliul Economic și Social: ***Se solicită avizul.***
- d) Consiliul Concurenței: Nu este cazul.
- e) Curtea de Conturi: Nu este cazul.

6.6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

Au fost întreprinse demersurile legale prevăzute de art. 7 alin. (1) din regulamentul privind procedurile, la nivelul Guvernului, pentru elaborarea, avizarea și prezentarea proiectelor de documente de politici publice, a proiectelor de acte normative, precum și a altor documente, în vederea adoptării/aprobării, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 561/2009, precum și demersurile prevăzute de Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată.

Prezentul proiect de act normativ a fost publicat pe site-ul Ministerului Cercetării, Inovării și Digitalizării, la adresa <https://www.mcid.gov.ro/transparenta-decizionala-2/>, în data de 22.11.2023.

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Nu este cazul.

7.3 Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 8-a

Măsurile privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Nu este cazul.

8.2. Alte informații

Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost elaborat prezentul proiect de *Lege privind statutul personalului de cercetare, dezvoltare și inovare*, pe care îl supunem spre adoptare Guvernului României.

Inițiator:

**MINISTRUL CERCETĂRII, INOVĂRII ȘI DIGITALIZĂRII,
Bogdan-Gruia IVAN**

AVIZĂM FAVORABIL:

**VICEPRIM-MINISTRU,
Marian NEACȘU**

**VICEPRIM-MINISTRU,
MINISTRUL AFACERILOR INTERNE,
Marian-Cătălin PREDOIU**

**MINISTRUL APĂRĂRII NAȚIONALE,
Angel TÎLVAR**

**MINISTRUL EDUCAȚIEI,
Ligia DECA**

**MINISTRUL ECONOMIEI,
ANTREPRENORIALITĂȚII ȘI
TURISMULUI,
Ștefan-Radu OPREA**

**MINISTERUL MUNCII ȘI
SOLIDARITĂȚII SOCIALE,
Simona BUCURA-OPRESCU**

**MINISTRUL INVESTIȚIILOR ȘI
PROIECTELOR EUROPENE,
Adrian CÂCIU**

**MINISTRUL AGRICULTURII ȘI
DEZVOLTĂRII RURALE,
Florin-Ionuț BARBU**

**SECRETARUL GENERAL AL
GUVERNULUI,
Mircea ABRUDEAN**

**MINISTRUL SĂNĂTĂȚII,
Alexandru RAFILA**

**MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE,
Luminița-Teodora ODOBESCU**

**MINISTRUL FINANȚELOR,
Marcel-Ioan BOLOȘ**

**MINISTRUL JUSTIȚIEI,
Alina-Ștefania GORGHIU**

FIȘĂ DE AVIZARE INTERNĂ

a proiectului de *Lege privind statutul personalului de cercetare, dezvoltare și inovare*

Funcție persoană avizatoare	Nume și prenume	Nr. și dată avizare	Semnătură
Secretar de stat	Andrei ALEXANDRU		
Secretar de stat	Tudor PRISECARU		
Secretar general	Victoria-Ivonne SAGHIU		
Director Direcția Managementul Bazelor Materiale de Cercetare	Gheorghe BALA		
Director General DGGC PNRR	Adrian-Viorel DRAGOMIR		
Director Direcția Juridică și Relația cu Parlamentul	Octavian GHIGA		
Șef Serviciu Acte Normative și Relația cu Parlamentul	Mihaela SILE		
Coinițiatori			
Director Direcția Politici și Strategii CDI, Inovare și Transfer Tehnologic	Marian NICULESCU		
Director UIRPSF	Antonio-Marian RĂDOI		
Funcție persoană care a întocmit	Nume și prenume		
Consilier IA	Ioana-Virginia VLAICU		